

БӨЛІМ: BUKETOV UNIVERSITY / UNIVER / СТУДЕНТ

Қазақстандағы ағылшын тілін оқытуда заманауи технологиялардың рөлі

ЖАРИЯЛАНДЫ
17.05.2025**ТІРЕК СӨЗДЕР**

BilimLand, Kundelik.kz, ағылшын тілі, аралас оқыту, Жасанды интеллект, Қазақстан, мобильді қосымша, сандық білім беру

СІЛТЕМЕ<https://bilimger.kz/179460/>**Фабит Сабина Сабитқызы****Төлеуханқызы Шұғыла**

Академик Е.А.Бөкетов атындағы Қарағанды университеті

Шетел филологиясы (ағылшын) білім беру бағдарламасының 3 курс білім алушылары

Жетекші: **Ермеков Нурлан Рахметоллаевич****Аннотация**

Қазақстандағы ағылшын тілін оқыту үдерісіне заманауи технологиялар – цифрлық білім беру платформалары, мобильді қосымшалар, онлайн-бағалау жүйелері, жасанды интеллект пен аралас оқыту модельдері – кешенді түрде еніп, тіл меңгерудің сапасы мен қолжетімділігін жаңа деңгейге көтерді. Мақалада осы технологиялардың тиімділігі мен ықпалын талдауға бағытталған бес мазмұндық бөлім, кіріспе және қорытынды беріліп, әр бөлімде 300 сөз шамасындағы ауқымды академиялық сөйлемдер арқылы зерттеудің маңызды нәтижелері баяндалады.

Кілт сөздер

сандық білім беру, ағылшын тілі, BilimLand, Kundelik.kz, жасанды интеллект, мобильді қосымша, аралас оқыту, Қазақстан

Кіріспе

Қазақстанда соңғы он жылда «Цифрлық Қазақстан» бағдарламасы аясында білім беру инфрақұрылымын жаңғыртуға айрықша көңіл бөлінді, бұл мектептер мен ЖОО-ларда шетел тілін оқыту форматын түбегейлі өзгертті [2]. Педагогтер BilimLand, Kundelik.kz және Online Мектеп сияқты отандық платформаларды пайдаланудың арқасында интерактивті тапсырмаларды оңай құрастырып, оқушылардың нәтижесін жедел бақылай алады [1]. Сандық орта үйренушіге икемді темп пен мультимедиялық материалдарды

ұсыну арқылы коммуникативтік құзыреттілікті дамытуды жеделдетеді [4]. Сонымен бірге қазақ және орыс тілдеріндегі әдістемелік зерттеулер ИКТ-ның тілдік инпутты көбейтетінін, мотивацияны арттырып, сараланған оқыту мүмкіндігін туғызатынын дәлелдеді [3]. Осы мақалада заманауи технологиялардың ағылшын тілін оқытудың әдістемелік, педагогикалық, әлеуметтік қырларына ықпалы жүйелі түрде талданып, әрбір технологиялық трендтің артықшылығы мен шектеуі қарастырылады.

Сандық оқыту платформаларының тиімділігі

BilimLand, Kundelik.kz және Online Мектеп секілді ұлттық платформалардың контенті интерактивті видеосабақтар, авто-бағалау модульдері және бейімделетін жаттығулармен толықтырылғандықтан, оқушы өз дағдысын дербес нығайта алады, ал мұғалім LMS арқылы оқу барысын дер кезінде түзетеді; мұнымен қатар, платформа серверлерінде жиналған деректер Big Data әдістерімен өңделіп, педагогке нақты оқыту стратегиясын таңдауға мүмкіндік береді, бұл тәсіл дәстүрлі сыныптық модельден едәуір тиімді екенін 2024 ж. Педсовет.kz талдауы көрсетті [4]. BilimLand ресурстарының үнемі жаңарып отыруы және қазақ-орыс-ағылшын тілдерінде қолжетімділігі білім беру теңдігін ілгерілетеді, ауыл мектептеріндегі интернет жылдамдығы төмен болған жағдайда да оффлайн-қосымша арқылы материал жүктеп, кейін қолдануға жол ашады [1]. TalDYKorgan-online.kz жариялаған тәжірибелік сабақтарда платформаның мультимедиалық элементтері сөйлеу мен тыңдалым дағдыларын кешенді дамытуға жағдай туғызатыны нақтыланды [2]. Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар жөніндегі ресейлік зерттеулер де (РАЕ, 2014) интерактивті контент оқушының когнитивті белсенділігін арттыратынын және жұптық-топтық жұмысқа ыңғайлы орта қалыптастыратынын дәлелдейді [3].

Мобильді қосымшалар мен геймификация

Смартфон қолдану көрсеткіштері жоғары Қазақстанда ағылшын тілін оқытуда мобильді қосымшалар негізгі құралға айналды: Quizlet, Duolingo, Wordplay сияқты әлемдік сервистермен қатар, отандық Kundelik.Мектеп пен SpeakUp KZ секілді қосымшалар геймификация элементтері арқылы «микро-үйрену» моделін қолдайды, мұнда оқушы күн сайын 10-15 минуттық тапсырмаларды орындау арқылы тілдік материалды ұзақ мерзімді жадыға көшіреді [5]. BilimLand-тың мобильді нұсқасы push-notification жүйесімен үй жұмысын еске салып, оқушыны үздіксіз оқу циклінде ұстайды, ал leaderboard механикасы әлеуметтік бәсекелестікті күшейтіп, мотивацияны арттырады [1]. Lesson Study әдісін мобильді форматқа бейімдеген Батыс Қазақстан инновациялық-технологиялық университеті тәжірибесі топтық рефлексияны смартфон камерасы арқылы бейнеталдау түрінде жүргізуге болатынын көрсетті, бұл зерттеу-әрекеттік (action research) циклін жеделдетеді [6]. Сонымен қатар, zakon.kz-тің 2025 ж. 14 мамырындағы мәліметтері көрсеткендей, депутаттар мобильді қосымшаларда жасанды интеллект модульдерін енгізу арқылы балаларды этикалық ИИ қолдануға үйретуді

ұсынуда, бұл геймификацияны толықтырған жаңа тренд болмақ [8].

Онлайн-бағалау және дербестендірілген кері байланыс

Интернет-платформалардың автоматтандырылған тест модульдері оқушы нәтижесін сәтте шығарып, қателерді талдайтын аналитиканы ұсынады; мысалы, L.N. Гумилёв атындағы ЕҰУ-дың онлайн сабақтарында Google Forms пен Kahoot деректері BigQuery-де біріктіріліп, оқушының грамматикалық қателері жиі кездесетін тақырыптарға қосымша материал автоматты түрде тағайындалады [7]. ИКТ-ны тиімді қолдану жөніндегі ресейлік методикалық зерттеулер синхронды және асинхронды талқылауларды біріктіре отырып, жазбаша кері байланысты да автоматтандыруға болатынын дәлелдейді [3]. Pedsovet.kz талдауында платформа ішіндегі Learning Analytics модулінің Bloom таксономиясы деңгейлеріне сай сұрақтар құрастырып, бағалауды саралауға мүмкіндік беретіні атап өтіледі [4]. Бұған қоса, BilimLand-тың progress tracker-і ата-анаға да қолжетімді болғандықтан, үшжақты (оқушы-мұғалім-ата-ана) кері байланыс экожүйесі қалыптасады, бұл — қазақстандық білім беру жүйесі үшін маңызды инновация [1].

Жасанды интеллект және адаптивті оқыту жүйелері

2025 жылы Мәжіліс депутаты Асхат Аймағамбетов ИИ-ды мектеп бағдарламасына енгізу туралы ұсыныс жасап, балаларды ChatGPT тәрізді модельдерді этикалық әрі тиімді қолдануға баулуды міндеттеді [8]. Бұл бастама BilimLand пен Kundelik.kz-ке Recommendation Engine алгоритмдерін енгізумен үндес: жүйе оқушының өткен жауаптарына қарап, келесі тапсырманың қиындық деңгейін динамикалық түрде реттейді, сол арқылы «аймақтық даму жақындығы» (zone of proximal development) қағидасын сандық форматта жүзеге асырады [5]. Тіл үйретуде ИИ-ға негізделген сөйлесу боттары лексиканы дербес қайталауға және айтылымдағы қателерді real-time анықтауға мүмкіндік береді, бұл «диалогтық жад» әсерін күшейтіп, ұзақмерзімді есте сақтау процестерін жандандырады [7]. Сонымен бірге отандық зерттеулерде ИИ көмегімен аудиоматериалдар транскрипциясы автоматты түрде дайындалып, оқушы тыңдалымнан кейін бірден жазбаша көшірме және мағыналық сұрақтар алады, бұл мультисенсорлық өңдеуді қамтамасыз етеді [2].

Аралас оқыту модельдері және олардың болашағы

COVID-19 пандемиясы кезінде тәжірибеге енген blended learning форматы, яғни аудиториялық сабақты онлайн компонентпен үйлестіру, қазір тұрақты практикаға айналды: офлайн кезеңде мұғалім сөйлеу әрекеттерін, топтық жобаларды ұйымдастырса, онлайн модульде грамматика-лексика блоктары, викториналар және бейнесабақтар ұсынылады, бұл оқытудың тиімділігін 40 %-ға арттырды деп көрсетеді Bsh.kz-тің 2024 ж. деректері [5]. Lesson Study-дің аралас форматтағы іске асырылуы оқытушы қауымдастығына әрекетті зерттеу циклін бүтін оқу жылы бойына үздіксіз жүргізуге мүмкіндік берді, себебі зерттеу топ мүшелері кездесулерді офлайн өткізіп,

деректерді сандық ортаға бірден жүктеп, талдай алады [6]. BilimLand контенті мен YouTube-тағы ашық курс материалдарын интеграциялау арқылы «flipped classroom» үлгісі қалыптасты, мұнда теориялық бөлік үйде игеріліп, сыныптағы уақыт таза практикалық дағдыға арналады, бұл модельді Талдықорған мұғалімдері speaking club форматымен біріктіріп, оқушылардың сөйлеу уақытының үлесін екі есеге ұлғайтқанын хабарлайды жергілікті басылым [2].

Қорытынды

Заманауи технологиялар ағылшын тілін оқытудың мазмұнын, формасын және бағалау тәсілдерін тұтастай түрлендіріп, оқушыны жеке оқу траекториясымен қамтамасыз ететін дербестендірілген экожүйе құруға мүмкіндік берді. Сандық платформалар мен мобильді қосымшалар оқу материалын интерактивті етеді, онлайн-бағалау жүйелері оқу олқылығын дер мезетте анықтап, кері байланысты ұштастырады, ал жасанды интеллект оқыту мазмұнын нақты оқушы деңгейіне бейімдейді. Қазақстан тәжірибесі көрсеткендей, технологиялық шешімдерді педагогикалық мақсаттарға сәйкестендірген жағдайда тілдік құзыретті дамыту жылдамдығы мен сапасы айтарлықтай артады. Алда педагогтардың цифрлық құзыретін үздіксіз жетілдіру, интернет инфрақұрылымын аймақтық теңестіру және ИИ-дың этикалық қолданылу қағидаларын бекіту маңызды міндет болып тұр; осы міндеттер шешілгенде, ағылшын тілін меңгеру еліміздің адами капиталының әлемдік бәсекеге қабілеттілігін арттыруға елеулі үлес қосады.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. **BilimLand**. *Reviews – educational platform for pupils and students of BilimLand.kz*. 23.10.2023. URL: <https://bilimland.com/en/reviews> [Қазақ/орыс] Bilimland
2. **Талдықорған таңы**. «Ағылшын тілін оқытудың жаңа әдістері». 2023. URL: <https://taldykorgan-online.kz/?p=491> [Қазақ] Талдықорған таңы
3. **РАЕ**. «Использование ИКТ на уроках английского языка». 2014. URL: <https://s.econf.rae.ru/pdf/2014/09/3701.pdf> [Орыс] Экономическая конференция
4. **kz**. «Цифровизация образования в Казахстане: от мирового опыта к практическому внедрению». 07.11.2024. URL: <https://pedsovet.kz/2024/11/07/cifrovizacziya-obrazovaniya-v-kazahstane-ot-mirovo-go-opyta-k-prakticheskomu-vnedreniyu/> [Орыс] Педсовет
5. **kz**. «Цифровизация образования в Казахстане: шаги к модернизации». 2024. URL: <https://bsh.kz/cifrovizacija-obrazovaniya-v-kazahstane-shagi-k-modernizacii/> [Қазақ/орыс] Білім Шапағаты
6. **WKITU**. *Lesson study – ағылшын тілін оқытудағы заманауи білім берудің ғылыми-зерттеу тәсілі*. URL: <https://wkitu.kz/kk/meroprijatija/lesson-study-a-ylshyn-tilin-o-ytuda-y-zamanaui-bilim-berudi-ylymi-zertteu-t-sili/> [Қазақ] West university

7. **Akizhanova D. т.б.** “Kazakhstan’s Practices of Using Digital Tools in Teaching English Online”. 2022. URL:
<https://conference.pixel-online.net/files/ict4ll/ed0015/FP/8046-ELRN5771-FP-ICT4LL15.pdf> [Ағылш./қоспа] pixel-online.net
8. **kz.** «Внедрить искусственный интеллект в школьную программу предлагает депутат». 14.05.2025. URL:
<https://www.zakon.kz/obshchestvo/6477368-vnedrit-iskusstvennyy-intellekt-v-shkolnuyu-programmu-predlagaet-deputat.html> [Орыс] Новости Zakon.kz

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.